

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 152/14

Λουξεμβούργο, 18 Νοεμβρίου 2014

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στις υποθέσεις C-146/13
Ισπανία κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου και C-147/13
Ισπανία κατά Συμβουλίου

Ο γενικός εισαγγελέας Yves Bot προτείνει να απορριφθούν οι προσφυγές της Ισπανίας κατά των κανονισμών για τη θέσπιση ενισχυμένης συνεργασίας στον τομέα της δημιουργίας ενιαίου καθεστώτος προστασίας των ευρεσιτεχνιών

Η παρεχόμενη ενιαία προστασία συμβάλλει ουσιαστικά στην επίτευξη ομοιομορφίας και στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, ενώ η επιλογή του γλωσσικού καθεστώτος μειώνει αισθητά τα έξοδα μεταφράσεως και διασφαλίζει αποτελεσματικότερη εφαρμογή της αρχής της ασφάλειας δικαίου

Τα ισχύον σύστημα προστασίας των ευρωπαϊκών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας διέπεται από τη Σύμβαση για το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας¹. Η Σύμβαση αυτή προβλέπει ότι σε κάθε συμβαλλόμενο κράτος για το οποίο έχει χορηγηθεί, το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας έχει την ίδια ισχύ και υπόκειται στο ίδιο καθεστώς με ένα εθνικό δίπλωμα που απονεμήθηκε στο κράτος αυτό.

Μέσω της «δέσμης μέτρων για τα ενιαία διπλώματα ευρεσιτεχνίας»², ο νομοθέτης της Ένωσης θέλησε να παράσχει ενιαία προστασία στο ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας και να ιδρύσει ένα ενιαίο δικαστήριο στον τομέα αυτό.

Η Ισπανία ζητεί την ακύρωση των δύο κανονισμών που συναπαρτίζουν τη δέσμη αυτή, ήτοι τον κανονισμό για τη θέσπιση ενιαίου καθεστώτος προστασίας των ευρεσιτεχνιών και τον κανονισμό ο οποίος θεσπίζει τις εφαρμοστέες μεταφραστικές ρυθμίσεις.

Με τις προτάσεις που ανέπτυξε σήμερα επί των δύο προαναφερθεισών υποθέσεων, **ο γενικός εισαγγελέας Yves Bot προτείνει στο Δικαστήριο να απορρίψει τις προσφυγές της Ισπανίας.**

Όσον αφορά τη θέσπιση ενιαίου καθεστώτος προστασίας των ευρεσιτεχνιών (κανονισμός 1257/2012), ο γενικός εισαγγελέας επισημαίνει ότι **μοναδικός σκοπός του κανονισμού είναι να καθορίσει το πλαίσιο αναγνώρισης της ενιαίας ισχύος των ευρωπαϊκών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σύμφωνα με τους κανόνες της Συμβάσεως**. Προς τον σκοπό αυτόν, ο νομοθέτης της Ένωσης περιορίστηκε μόνο να αναφέρει τα χαρακτηριστικά, τις προϋποθέσεις υλοποίησης και τα αποτελέσματα της ενιαίας προστασίας, καλύπτοντας μόνο το στάδιο μετά τη χορήγηση του ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας. **Επομένως, ο κανονισμός περιορίζεται να αποδώσει στα ευρωπαϊκά διπλώματα ευρεσιτεχνίας μια επιπλέον ιδιότητα, ήτοι το ενιαίο καθεστώς προστασίας, χωρίς να επηρεάσει τη διαδικασία που διέπεται από τη Σύμβαση. Η παρεχόμενη προστασία διέπεται από τις διατάξεις περί ενιαίας εφαρμογής**

¹ Σύμβαση για το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, η οποία υπεγράφη στο Μόναχο (Γερμανία) στις 5 Οκτωβρίου 1973 και άρχισε να ισχύει στις 7 Οκτωβρίου 1977. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας είναι ένας διακυβερνητικός οργανισμός ο οποίος ιδρύθηκε βάσει της προμνησθείσας Συμβάσεως. Ο Οργανισμός αυτός αποτελείται από δύο όργανα, ήτοι το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας και το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο ελέγχει τις δραστηριότητες του Γραφείου. Το εν λόγω Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας είναι το εκτελεστικό όργανο του Οργανισμού Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας. Η κύρια δραστηριότητα του Γραφείου είναι η εξέταση των αιτήσεων χορήγησης ευρωπαϊκών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

² Αυτή η «δέσμη» συναπαρτίζεται από τον κανονισμό (ΕΕ) 1257/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2012, για τη θέσπιση ενισχυμένης συνεργασίας στον τομέα της δημιουργίας ενιαίου καθεστώτος προστασίας των ευρεσιτεχνιών (ΕΕ L 361, σ. 1), τον κανονισμό (ΕΕ) 1260/2012 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2012, για τη θέσπιση ενισχυμένης συνεργασίας στον τομέα της δημιουργίας ενιαίου καθεστώτος προστασίας των ευρεσιτεχνιών σε σχέση με τις εφαρμοστέες μεταφραστικές ρυθμίσεις (ΕΕ L 361, σ. 89) και τη Συμφωνία για την ίδρυση ενιαίου δικαστηρίου διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, η οποία υπεγράφη την 19η Φεβρουαρίου (ΕΕ C 175, σ. 1).

του κανονισμού. Η προστασία αυτή συμβάλλει ουσιαστικά στην επίτευξη ομοιομορφίας, και, συνεπώς, στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, σε σύγκριση με την κατάσταση που προκύπτει από την εφαρμογή των κανόνων της Συμβάσεως (οι οποίοι εξασφαλίζουν, εντός εκάστου των συμβαλλόμενων στη Σύμβαση κρατών, προστασία της οποίας το περιεχόμενο ορίζεται από το εθνικό δίκαιο). Ειδικότερα, σύμφωνα με τη Σύμβαση, τα αποτελέσματα του ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας καθορίζονται από την εθνική νομοθεσία καθενός από τα συμβαλλόμενα μέρη για τα οποία χορηγήθηκε. Συνεπώς, μέχρις ότου αρχίσει να εφαρμόζεται ο κανονισμός, ο δικαιούχος ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας είναι υποχρεωμένος να ζητήσει την καταχώριση του διπλώματος του σε καθένα από τα κράτη που είναι συμβαλλόμενα μέρη της Σύμβασης, εντός των οποίων ζητεί να απολαύει προστασίας. Αυτό σημαίνει επίσης ότι, για την ίδια παραβίαση η οποία διεπράχθη σε πολλά κράτη μέλη, υπάρχουν αντίστοιχες διαδικασίες και διαφορετικά δίκαια που εφαρμόζονταν για την επίλυση της διαφοράς, αυτή δε η κατάσταση συνεπάγεται σημαντική έλλειψη ασφάλειας δικαίου.

Ο γενικός εισαγγελέας εξηγεί ότι ο κανονισμός δεν παραμένει κενό γράμμα, εφόσον οι διατάξεις τις οποίες προβλέπει είναι επαρκείς και ο νομοθέτης της Ένωσης ασκεί **συντρέχουσα αρμοδιότητα** με τα κράτη μέλη. **Ο γενικός εισαγγελέας φρονεί ότι ο νομοθέτης της Ένωσης είχε την αρμοδιότητα να παραπέμψει στο εθνικό δίκαιο** προβλέποντας ότι οι πράξεις έναντι των οποίων το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας παρέχει προστασία και οι ισχύοντες περιορισμοί είναι οι καθοριζόμενοι από τη νομοθεσία που ισχύει στο συμμετέχον κράτος μέλος. **Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι δεν διασφαλίζεται η ενιαία προστασία. Κάθε ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας με ενιαία ισχύ θα διέπεται από την εθνική νομοθεσία ενός μόνο κράτους μέλους και η νομοθεσία αυτή θα εφαρμόζεται στις επικράτειες των συμμετεχόντων στην ενισχυμένη συνεργασία κρατών μελών.**

Ο κανονισμός απονέμει στα συμμετέχοντα στην ενισχυμένη συνεργασία κράτη μέλη την αρμοδιότητα να καθορίζουν τα τέλη ανανέωσης για τα ευρωπαϊκά διπλώματα ευρεσιτεχνίας με ενιαία ισχύ, καθώς και την κατανομή τους. Κατά τον γενικό εισαγγελέα **η άσκηση της εξουσίας αυτής εντάσσεται στο κανονιστικό πλαίσιο που έχει θεσπισθεί και οριοθετηθεί από τον νομοθέτη της Ένωσης, το οποίο ουδόλως χρειάζεται να εφαρμόζεται υπό ενιαίες προϋποθέσεις σε όλα τα κράτη μέλη.**

Η Ισπανία ισχυρίζεται ότι ο κανονισμός καθορίζει, για τα ευρωπαϊκά διπλώματα ευρεσιτεχνίας με ενιαία ισχύ, ένα ειδικό δικαιοδοτικό καθεστώς, το οποίο περιλαμβάνεται στη Συμφωνία για την ίδρυση ενιαίου δικαστηρίου διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Υποστηρίζει ότι το περιεχόμενο της Συμφωνίας αυτής θίγει τις αρμοδιότητες της Ένωσης και απονέμει σε έναν τρίτο την εξουσία να καθορίζει μονομερώς την εφαρμογή του κανονισμού. Ο γενικός εισαγγελέας φρονεί ότι **το Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να ελέγξει το περιεχόμενο της Συμφωνίας για την ίδρυση του εν λόγω ενιαίου δικαστηρίου στο πλαίσιο προσφυγής περί ακυρώσεως του κανονισμού.** Ο γενικός εισαγγελέας τονίζει ότι η Συμφωνία για την ίδρυση του ενιαίου δικαστηρίου δεν εντάσσεται σε καμία κατηγορία των πράξεων των οποίων το Δικαστήριο μπορεί να ελέγξει τη νομιμότητα. Πρόκειται περί διακυβερνητικής συμφωνίας την οποία διαπραγματεύθηκαν και υπέγραψαν ορισμένα κράτη μέλη βάσει του διεθνούς δικαίου. **Εξάλλου, ο κανονισμός δεν εγκρίνει μια διεθνή συμφωνία ούτε την εφαρμόζει, αλλά αποσκοπεί να εφαρμόσει την ενισχυμένη συνεργασία στον τομέα του ενιαίου καθεστώτος προστασίας των ευρεσιτεχνιών.**

Η Ισπανία διατείνεται ότι η εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού εξαρτάται απολύτως από τη θέση σε ισχύ της Συμφωνίας για το ενιαίο δικαστήριο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Αυτό σημαίνει ότι η αποτελεσματική άσκηση της αρμοδιότητας της Ένωσης στο πλαίσιο του κανονισμού αυτού εξαρτάται από τη βούληση των κρατών μελών που είναι συμβαλλόμενα μέρη της Συμφωνίας για το εν λόγω ενιαίο δικαστήριο. Ο γενικός εισαγγελέας επισημαίνει ότι ο νομοθέτης της Ένωσης προέβλεψε την ίδρυση ενός δικαιοδοτικού οργάνου αρμόδιου για τα ευρωπαϊκά διπλώματα ευρεσιτεχνίας με ενιαία ισχύ. Το δικαιοδοτικό αυτό όργανο θα πρέπει να διέπεται από πράξη σχετική με τη σύσταση ενιαίου συστήματος επιλύσεως των διαφορών για τα ευρωπαϊκά διπλώματα ευρεσιτεχνίας και τα ευρωπαϊκά διπλώματα ευρεσιτεχνίας με ενιαία ισχύ. Ο νομοθέτης της Ένωσης όρισε ότι η σύσταση ενός τέτοιου δικαιοδοτικού οργάνου έχει καθοριστική σημασία προκειμένου να διασφαλισθεί η ομαλή λειτουργία του ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας με ενιαία ισχύ, η συνοχή της νομολογίας και, ως εκ τούτου, η ασφάλεια δικαίου. **Κατά τον γενικό εισαγγελέα,**

σκοπός του κανονισμού είναι να διασφαλίσει αυτήν την ομαλή λειτουργία. Επομένως, θα ήταν αντίθετο προς τις προμνησθείσες αρχές να τεθεί σε εφαρμογή ο κανονισμός αυτός, ενώ δεν έχει ακόμη ιδρυθεί το ενιαίο δικαστήριο.

Βάσει της αρχής της καλόπιστης συνεργασίας, τα συμμετέχοντα στην ενισχυμένη συνεργασία κράτη μέλη οφείλουν να λάβουν όλα τα μέτρα τα οποία θα επιτρέψουν την εφαρμογή της ενισχυμένης συνεργασίας. Στα μέτρα αυτά συμπεριλαμβάνεται και η κύρωση της Συμφωνίας για το ενιαίο δικαστήριο, δεδομένου ότι η εν λόγω κύρωση, συνιστά την απαραίτητη προϋπόθεση της προμνησθείσας εφαρμογής. **Τα συμμετέχοντα στην ενισχυμένη συνεργασία κράτη μέλη, μη κυρώνοντας την προαναφερθείσα Συμφωνία θέτουν σε κίνδυνο την επίτευξη των σκοπών της εναρμονίσεως και της ομοιομορφίας στο επίπεδο της Ένωσης.** Επιπλέον, ο σύνδεσμος μεταξύ του κανονισμού και της Συμφωνίας για το ενιαίο δικαστήριο είναι τέτοιος, ώστε δεν θα υπήρχε λογική συνέπεια, αν δεν εξαρτάτο η εφαρμογή του προσβαλλόμενου κανονισμού από τη θέση σε ισχύ της εν λόγω Συμφωνίας.

Όσον αφορά το γλωσσικό καθεστώς (κανονισμός 1260/2012), ο γενικός εισαγγελέας υπενθυμίζει ότι το δίκαιο της Ένωσης δεν αναγνωρίζει αρχή της ισότητας των γλωσσών. Αναγνωρίζει ότι τα πρόσωπα που δεν γνωρίζουν τις επίσημες γλώσσες του ευρωπαϊκού γραφείου διπλωμάτων ευρεσιτεχνιών (ήτοι τη γερμανική, γαλλική και αγγλική γλώσσα) υφίστανται δυσμενή διάκριση και ότι ο νομοθέτης της Ένωσης εισήγαγε διαφορετική μεταχείριση. Εντούτοις, ο γενικός εισαγγελέας υπογραμμίζει ότι **η γλωσσική αυτή επιλογή εξυπηρετεί θεμιτό σκοπό και είναι πρόσφορη και ανάλογη** υπό το πρίσμα των εγγυήσεων και στοιχείων που συμβάλλουν στην άμβλυνση της διακριτικής μεταχειρίσεως που αυτή συνεπάγεται.

Επί του παρόντος, το σύστημα προστασίας του ευρωπαϊκών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας χαρακτηρίζεται από πολύ υψηλό κόστος, γεγονός που αποτελεί εμπόδιο για την προστασία των ευρεσιτεχνιών εντός της Ένωσης. **Το θεσπιζόμενο σύστημα αποσκοπεί στη διασφάλιση ενιαίας προστασίας του διπλώματος ευρεσιτεχνίας στην επικράτεια όλων των συμμετεχόντων στην ενισχυμένη συνεργασία κρατών μελών, ενώ συγχρόνως αποφεύγεται, χάρις στο γλωσσικό καθεστώς, το υπερβολικά υψηλό κόστος.** Έτσι απαλλάσσονται οι οικονομικοί φορείς από την κατάθεση πολλαπλώς αιτήσεων για εθνική αναγνώριση και από τη μεταφραστική δαπάνη που αυτές συνεπάγονται. Ο γενικός εισαγγελέας τονίζει τη διαφορά που υφίσταται μεταξύ του ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας με ενιαία ισχύ και ενός άλλου τίτλου διανοητικής ιδιοκτησίας, του κοινοτικού σήματος. Το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας συνεπάγεται μετάφραση εγγράφων πιο τεχνικών, εκτενέστερων και περιπλοκότερων. Το **επιλεγέν γλωσσικό καθεστώς** συνεπάγεται βέβαια περιορισμό στη χρήση των γλωσσών, **επιδιώκει εντούτοις τον θεμιτό σκοπό της μείωσης της μεταφραστικής δαπάνης.**

Ο γενικός εισαγγελέας εξηγεί ότι ο περιορισμός των γλωσσών του ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας με ενιαία ισχύ είναι πρόσφορος, διότι διασφαλίζει ενιαία προστασία των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στην επικράτεια των συμμετεχόντων στην ενισχυμένη συνεργασία κρατών μελών, ενώ συγχρόνως επιτρέπει σημαντική μείωση της μεταφραστικής δαπάνης. Κατά τον γενικό εισαγγελέα, προκειμένου να μειωθεί η δαπάνη αυτή, ο νομοθέτης της Ένωσης δεν έχει άλλη επιλογή από το να περιορίσει τον αριθμό των γλωσσών προς τις οποίες θα μεταφράζεται το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Δεδομένου ότι πρόκειται για τις επίσημες γλώσσες του ευρωπαϊκού γραφείου διπλωμάτων ευρεσιτεχνιών, η επιλογή αυτή διασφαλίζει ορισμένη **σταθερότητα στους οικονομικούς φορείς και τους επαγγελματίες του τομέα των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας** που έχουν ήδη τη συνήθεια να εργάζονται στις τρεις αυτές γλώσσες. Εξάλλου, η επιλογή αυτών των γλωσσών **ανταποκρίνεται στη γλωσσική πραγματικότητα του τομέα των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας:** (i) το μεγαλύτερο μέρος των επιστημονικών εργασιών δημοσιεύονται στη γερμανική, αγγλική ή γαλλική γλώσσα και (ii) αυτές οι γλώσσες ομιλούνται στα κράτη μέλη από τα οποία προέρχεται ο μεγαλύτερος αριθμός αιτήσεων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στην Ένωση.

Κατά τον γενικό εισαγγελέα, **η επιλογή αυτή είναι επίσης σύμφωνη προς την αρχή της αναλογικότητας.** Πράγματι, κατά τη μεταβατική περίοδο, όλα τα ευρωπαϊκά διπλώματα ευρεσιτεχνίας με ενιαία ισχύ θα είναι διαθέσιμα στην αγγλική γλώσσα. Μετά την περίοδο αυτή, το ευρωπαϊκό γραφείο διπλωμάτων ευρεσιτεχνιών θα έχει στη διάθεσή του ένα σύστημα μηχανικής

μεταφράσεως υψηλής ποιότητας. Μέχρις ορισμένου ορίου, προβλέπεται **σύστημα αποζημιώσεως των μεταφραστικών δαπανών** για τους αιτούντες που δεν κατέθεσαν την αίτηση για ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας σε μία από τις επίσημες γλώσσες του ευρωπαϊκού γραφείου διπλωμάτων ευρεσιτεχνιών³.

Ο γενικός εισαγγελέας τονίζει ότι **αδιαμφισβήτητα η αρχή της ασφάλειας δικαίου διασφαλίζεται καλύτερα όταν αυθεντική θεωρείται μία μόνον γλώσσα** (στην περίπτωση του ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας με ενιαία ισχύ θα πρόκειται για τη γλώσσα διαδικασίας). Εάν θεωρούνταν αυθεντικές όλες οι μεταφράσεις, αυτό θα συνεπαγόταν κίνδυνο αποκλίσεων μεταξύ των διαφόρων γλωσσικών αποδόσεων και ως εκ τούτου, έλλειψη ασφάλειας δικαίου.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η υπόθεση τελεί υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή ακυρώσεως αποσκοπεί στην ακύρωση πράξεων των οργάνων της Ένωσης που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη, τα όργανα της Ένωσης και οι ιδιώτες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η πράξη ακυρώνεται. Το καθού όργανο της Ένωσης οφείλει να καλύψει το ενδεχόμενο κενό δικαίου που δημιουργεί η ακύρωση της πράξεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το πλήρες κείμενο των προτάσεων [C-146/13](#) και [C-147/13](#) δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα CURIA κατά την ημερομηνία ανατύξεώς τους

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

³ Ως δικαιούχοι του εν λόγω συστήματος αποζημιώσεως ορίζονται ρητώς οι ΜΜΕ, τα φυσικά πρόσωπα, οι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί, τα πανεπιστήμια και τα δημόσια ιδρύματα ερευνών που έχουν την κατοικία τους ή την έδρα της κύριας επιχειρηματικής δραστηριότητάς τους εντός κρατών μέλους. Ο νομοθέτης της Ένωσης θέλησε να προστατεύσει κατ' αυτόν τον τρόπο τα πιο ευάλωτα πρόσωπα ή οργανισμούς σε σχέση με τις πιο ισχυρές δομές που διαθέτουν μεγαλύτερα μέσα και έχουν στην υπηρεσία τους υπαλλήλους ικανούς να συντάσσουν απευθείας τις αιτήσεις για ευρωπαϊκά διπλώματα ευρεσιτεχνίας σε μία από τις επίσημες γλώσσες του ευρωπαϊκού γραφείου διπλωμάτων ευρεσιτεχνιών.